

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/24/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8520200321
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2020:8520200321.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o maloletú: D. M., nar. X.X.XXXX, trvale bytom G. č. XX, t.č. F. XX, XXX XX S. J., zastúpená kolíznym opatrovníkom: Mesto Stará Ľubovňa, dieťa rodičov, otec: neuvedený, matka: K. M., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom G. č. XX, t.č. F. XX, XXX XX S. J., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni, Farbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa za účasti osoby, ktorej bolo dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti: J. M., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom J. X, S. J., v konaní o zrušenie spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd r u š í náhradnú osobnú starostlivosť J. M., nar. XX.X.XXXX, určenú rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn 4P/48/2016 zo dňa 13.9.2016 nad maloletou D. M., nar. X.X.XXXX.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa (ďalej len navrhovateľ) návrhom doručeným súdu dňa 5.3.2020 navrhol zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť u mal. D. nariadenú rozsudkom tunajšieho súdu pod sp. zn. 4P/45/2016 zo dňa 13.9.2016. Návrh odôvodnil tým, že vedie rodinu mal. dieťaťa v evidencii od augusta 2006 z dôvodu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom a o určenie vyživovacej povinnosti, následne rozvodu manželstva a znaleckých dokazovaní o určenie otcovstva. Rodina pred rozvodom bývala v S. Z. J.. Súdne konania prebiehali v danej dobe na Okresnom súde v Kežmarku. Po rozvode matke maloletých detí so starostlivosťou pomáhala jej stará mama. Po smrti starej matky, matka starostlivosť o maloleté deti nevládala, preto boli jej štyri maloleté deti K. M., nar. XX.X.XXXX, D. M., nar. X.X.XXXX, D. M., nar. XX.X.XXXX, E. M., nar. X.XX.XXXX zverené do starostlivosti starej matky maloletých detí pani J. M.. Z manželského zväzku matky K. M. a O. M. pochádza iba mal. K. M., nar. XX.X.XXXX. Ostatné deti majú každé iného otca. Mal. K. bola po rozvode zverená do osobnej starostlivosti matky a to rozsudkom Okresného súdu v Kežmarku 4C/225/2005 zo dňa 30.3.2007. Tento nadobudol právoplatnosť 16.7.2007. Matka sa po rozvode s maloletými deťmi nasťahovala do domu ku svojej starej matke, pani M. do obce Hniezdne. Stará matka bola starobná dôchodkyňa a tak pani M. pomáhala so starostlivosťou s deťmi, aj finančne. Dom, v ktorom rodina bývala bol kamenný, murovaný. Rodina obývala dve izby a malú kuchyňu. Domácnosť bola vybavená len základným nábytkom. V rodine úrad vykonával sociálne šetrenia od oznámenia obce Hniezdne, od apríla 2014. Situácia v rodine mal. detí sa začala zhoršovať po smrti starej matky, matky maloletých detí pani M. v roku 2013. Matke bolo zamestnancami orgánu SPODaSK poskytnuté sociálne poradenstvo, matka zanedbávala starostlivosť o svoje maloleté deti, nechávala ich samé na niekoľko dní. Matka mala problém s úkonmi týkajúcimi sa bežných denných činností ako varenie, pranie, príprava detí na vyučovanie. Deti vyrastali v neprípustných bytových podmienkach, v dome bol chlad, hygiena v domácnosti neudržiavaná. Zamestnanci ÚPSVaR aj obce Hniezdne dohliadali na to, aby matka varila

pre deti, prala deťom. Zo strany školy bolo hlásenie zanedbávanie starostlivosti. Matka neakceptovala poradenstvo. Rodine bolo uložené výchovné opatrenie - dohľad nad výchovou maloletých detí zo strany tunajšieho úradu v roku 2014, ktoré nesplnilo požadovaný účel, z toho dôvodu boli maloleté deti matke odňaté z jej osobnej starostlivosti a zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke, pani J. M.. Otcovia maloletých detí neprejavili záujem o poskytovanie starostlivosti maloletým deťom. V marci 2018 si matka podala návrh na tunajší okresný súd na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, ktorý jej bol v októbri 2018 zo strany okresného súdu zamietnutý a maloleté deti boli ponechané v NOS starej matky. Matka nepreukázala, že má vytvorené vhodné podmienky na zverenie maloletých detí do jej osobnej starostlivosti. Žila s priateľom J. D., o ktorom odmietla uviesť bližšie informácie. Oba žili dlhodobo v Rakúsku v prenajatom jedno a pol izbovom byte. Nájomná zmluva bola na meno priateľa matky. U maloletých detí v tom čase bola jazyková bariéra, deti sa k matke nechceli vrátiť. Zamestnanci úradu motivovali biologickú matku, aby ostala na Slovensku, osamostatnila sa s deťmi ale pod dohľadom odborného personálu v zariadení pre matky s deťmi - Dorka Prešov, kedy by preukázala, že je schopná sa o deti postarať a následne by mohla byť zrušená náhradná osobná starostlivosť a deti prinavrátené matke. Toto matka rezolútne odmietla s odôvodnením, že nebude obmedzovaná v žiadnom zariadení a nemieni opustiť Rakúsko, v Rakúsku má prácu, kde pracuje ako čašníčka a zarába cca 1400 € mesačne. V septembri tohto roku pri osobnom pohovore s matkou maloletých detí a starou matkou bol úrad informovaný, že matka sa vrátila na Slovensko. Podľa vyjadrenia matky, ona sa vrátila, aby si tu vytvorila stabilné podmienky a tak opäť podala návrh na okresný súd na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti. Obe zhodne deklarovali, že maloleté deti chodievajú k matke a tá postupne starej matke pomáhala so starostlivosťou o deti. Deti fungovali striedavo, cez deň u starej matky, na noc chodievali k matke alebo opačne. Výkon náhradnej osobnej starostlivosti bol monitorovaný a úrad podával jedenkrát za polrok súdu správu o spôsobe výkonu náhradnej osobnej starostlivosti u maloletých detí. Do práce s rodinou bolo zapojené CDR Spišská Belá a to z dôvodu zistenia výchovných problémov u D. a sestry K.. Po niekoľkých prijatých opatreniach u sestry K. nastala zmena náhradnej osobnej starostlivosti a K. je zverená starej matke zo S. Z. J., pani C. M. na základe neodkladného opatrenia. Podľa vyjadrení starej matky a matky maloletých detí u D. nastalo zlepšenie v správaní, čo vyplývalo aj zo správy z CDR Spišská Belá. Dňa 12.12.2019 navrhovateľ prijal nové oznámenie zo školy, že D. správanie sa opäť zhoršilo. Zo správy zo školy a neskôr aj z rozhovoru s matkou vyplynulo, že stará matka pani J. M. odcestovala do zahraničia za prácou a maloleté deti, ktoré jej sú zverené nechala so svojim manželom a matkou maloletých detí, a to na základe nejakej dohody. Stará matka a ani matka maloletých detí neinformovala tunajší úrad o svojich zámeroch. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, zaslal Okresnému súdu Stará Ľubovňa návrh na uloženie výchovného opatrenia pobytovou formou v zariadení najdlhšie na 6 mesiacov. V domácnosti, kde sa maloleté deti zdržiavajú na základe dohody medzi matkou maloletého dieťaťa K. M. a starou matkou, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti pani J. M., ktorá sa t.č. zdržiava v zahraničí boli vykonávané opakované sociálne šetrenia a poskytované sociálne poradenstvo. Pani J. M. koncom novembra 2019 odcestovala bez toho, aby to oboznámila úradu a iným inštitúciám. Všetky zverené maloleté deti nechala v starostlivosti svojej dcéry p. K. M. ich matky. Bolo zistené, že ani matka a ani stará matka nezabezpečili maloletým deťom vyšetrenia u klinického psychológa a to aj napriek upozorneniam, neplnia pokyny a odporúčania úradu. Z uvedeného dôvodu bol podaný návrh na okresný súd na uloženie výchovného opatrenia pobytovou formou. Dňa 16.02.2020 vzal úrad návrh späť a to z dôvodu, že po podaní návrhu na uloženie výchovného opatrenia, úrad aj naďalej vykonával opatrenia v rodine maloletého dieťaťa za účelom úpravy rodinných pomerov. Úrad aj naďalej monitoroval sociálnu situáciu na strane maloletých detí, motivoval ešte viac matku, aby spolupracovala s úradom, uložil matke maloletých detí úlohy, ktoré boli zapracované do plánu sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou. Úrad sprostredkoval matke maloletého dieťaťa pomoc formou zapojenia Centra pre deti a rodiny Spišská Belá - pracovisko Stará Ľubovňa ambulantnou a terénnou formou na základe dobrovoľnej dohody. Matke bolo vysvetlené, že prakticky teraz má najväčšiu šancu preukázať jej záujem, schopnosti postarať sa samostatne o svoje deti. Počas sledovaného obdobia, matka maloletých detí plní úlohy v zmysle prijatého plánu sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou, začala intenzívne spolupracovať s úradom, pravidelne začala informovať úrad o nových skutočnostiach. Matka si našla podnájom, býva osamote aj s deťmi. Bytové pomery sú vyhovujúce, deti majú vlastný priestor na učenie a aktivity. Pani M. sa od 13.1.2020 zamestnala na základe dohody o pracovnej činnosti pre G&G Slovakia ako čašníčka. Pracovnú dobu má upravenú od 8.00 do 15.00 hod., čiže sa môže venovať deťom. Je však pravdou, že matka potrebuje neustále doprevádzanie. Dňa 10.02.2020 bola doručená správa zo školy na maloleté deti M., kde sa uvádza, že spolupráca matky mal. E. so školou sa zlepšila, chodievala sa informovať na

správanie a vzdelávacie výsledky maloletých detí aj mimo rodičovských združení. S bratom maloletej E. - D. začala pravidelne navštevovať detskú psychologičku Mgr. Pagáčovú a pravidelne informuje úrad o ďalších sedeniach. Aktuálne sa matka maloletých detí snaží upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby opäť získala maloleté deti do svojej starostlivosti. Najväčší problém matka rieši s dcérou K., ktorá bola zverená starej matke C. M. bývajúcej v S. Z. J.. Táto aktuálne odmieta starostlivosť o maloletú z dôvodu, že maloletá nikoho nepočúva. Maloletá sa vrátila k matke do Starej Ľubovne. Matka požiadala úrad o pomoc pri riešení nevhodného správania mal. K.. Táto zanedbáva povinnú školskú dochádzku v škole už od novembra 2019 - ešte keď bola u babky M.. Nocuje u priateľa plnoletého W. G. v Jakubanoch, nerešpektuje žiadnu autoritu. Matke bolo odporúčané, aby si každý deň overovala u triednej učiteľky na SOŠ Podolíneč prítomnosť K. na vyučovaní. Toto matka začala robiť, avšak po týždni dieťa znova odmietlo ísť do školy. Aktuálne matka v spolupráci s úradom rieši umiestnenie K. do DC Lietavská Lúčka. Vzhľadom na akútnosť situácie, kedy stará matka reálne nezabezpečuje osobnú starostlivosť, nedohliada na výchovu detí, nezabezpečuje po finančnej stránke potreby detí je potrebné o uvedenej veci rozhodnúť.

2. Na výzvu súdu navrhovateľ doložil listinné dôkazy a to správu ZŠ a MŠ sv. Cyrila a Metoda, správu z psychologického poradenstva v CDR Spišská Belá - pracovisko Stará Ľubovňa, Dohodu o pracovnej činnosti, správu o plnení úloh prijatých v pláne sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou, nájomnú zmluvu a podal správu o aktuálnych pomeroch maloletých detí.

3. Uznesením sp. zn. 2P/24/2020 zo dňa 30.3.2020 súd ustanovil maloletému dieťaťu kolízneho opatrovníka a to Mesto Stará Ľubovňa.

4. Súd poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach a vo veci nariadil pojednávanie.

5. Pojednávania sa kolízny opatrovník maloletého dieťaťa nezúčastnil, podaním doručeným súdu dňa 30.7.2020 svoju neúčast' ospravedlnil, súčasne uviedol, že s návrhom súhlasí a poukázal na svoje súhlasné vyjadrenie na pojednávaní vo veci mal. sestry E. M.. V zmysle § 180 C.s.p. súd pojednával v neprítomnosti kolízneho opatrovníka.

6. Navrhovateľ na pojednávaní na podanom návrhu trval, uviedol, že dôvody pre ktoré bolo mal. dieťaťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti pominuli. Matka osobnú starostlivosť o dieťaťa zabezpečuje od novembra 2019, osobnú starostlivosť o dieťa zvláda, v rodine je zapojený akreditovaný subjekt. Navrhovateľ má za to, že matka preukázala spôsobilosť zabezpečovať osobnú starostlivosť o dieťa, osoba ktorej dieťa bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti v súčasnosti starostlivosť dieťaťu nezabezpečuje.

7. Matka dieťaťa sa na pojednávaní k návrhu pripojila, prejavila želanie opätovného zverenia dieťaťa. Ďalej uviedla, že od novembra 2019 osobne zabezpečuje osobnú starostlivosť o mal. D. a o ďalšie jej detí. Spolupracuje s osobitným subjektom Návrat. Prislúbila, že k spôsobu života aký viedla pred zverením jej detí do náhradnej osobnej starostlivosti sa už nikdy nevráti.

8. Osoba, ktorej bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti, J. M. s návrhom súhlasila, uviedla, že chce aby deti boli s ich matkou, pri ktorej sú šťastné a sú tam radi. Potvrdila, že od novembra minulého roka ona osobnú starostlivosť deťom nezabezpečuje, zabezpečuje ju ich matka. Ďalej uviedla, že ona nemá žiadne výhrady k tomu ako sa matka stará o mal. D. a jej ďalších súrodencov, je presvedčená, že matka sa už k takému spôsobu životu aký viedla pred zverením detí do náhradnej osobnej starostlivosti nevráti, určite v jej živote nastala zmena k lepšiemu.

9. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania a oboznámením sa s obsahom predložených listinných dôkazov ako aj s obsahom pripojených spisov tunajšieho súdu týkajúcich sa mal. D. sp. zn. 2P/2/2020 na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

10. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 4P/48/2016 zo dňa 13.9.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23.9.2016 bola mal. D. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti jej starej matky J. M., matka bola zaviazaná platením výživného v sume 27,13 eur k rukám starej matky, súčasne bol vymedzený rozsah práv a povinností starej matke. Dôvodom zverenia dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti

starej matke J. M. bola skutočnosť, že matka nemala vytvorené stabilné bytové podmienky a stabilnú prácu. Maloletá D. bola zanedbávaná, dieťaťu chýbalo kvalitné rodinné zázemie a motivujúce domáce prostredie, dieťa bol zanedbávaný, neupravený, hygienické návyky malo na nižšej úrovni.

11. Rozsudkom sp. zn. 4P/29/2018 zo dňa 8.10.2018 súd zamietol návrh matky na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 8.11.2018.

12. Uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 2P/2/2020 zo dňa 30.6.2020, súd zastavil konanie o návrhu úradu práce sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa na uloženie výchovného opatrenia pobytovou formou.

13. Zo správy navrhovateľa zo dňa 16.3.2020 vyplýva, že matka dieťaťa sa vrátila z Rakúska na Slovensko v auguste minulého roku, kedy spoločne so starou matkou poskytovala maloletým deťom starostlivosť. Stará matka detí J. M. koncom novembra minulého roka odcestovala za prácou do Rakúska, kde mala ostať do 20.4.2020, počas tohto obdobia starostlivosť deťom zabezpečovala ich matka.

14. Zo správy Centra pre deti a rodiny Spišská Belá zo dňa 28.2.2020 vyplýva, že matka doposiaľ absolvovala 3 osobné stretnutia, boli aj v telefonickom kontakte. Témou stretnutí bolo zhodnotenie doterajších vzorcov vo výchove, ich efektívnosť, prípadné zmeny, nastavenie pravidiel a určovanie hraníc vo výchove.

15. Matka má uzatvorenú nájomnú zmluvu na 3-izbový byt v Starej Ľubovni na obdobie od 1.9.2019 do 31.8.2020. Pracuje na základe Dohody o pracovnej činnosti v spoločnosti G&G Slovakia ako čašníčka od 13.1.2020 v rozsahu 40 hodín. Z charakteristiky mal. D. zo školy vyplýva, že správanie žiačky voči učiteľom je väčšinou slušné, v kolektíve výraznejšie problémy nemá. Kontakt matky so školou je pravidelný. D. chodí do školy čistá, upravená, všetky pomôcky na vyučovanie má zakúpené. Nemá žiadnu neospravedlňujúcu vyučovaciu hodinu, za 1. polrok prospela veľmi dobre.

Na základe takto ustáleného skutkového stavu súd právne uzatvára:

16. Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine v aktuálnom znení (ďalej len ZoR) ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

17. Podľa § 45 ods. 4 prvá veta ZoR osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia;

18. Podľa § 47 ods. 1 ZoR Náhradná osobná starostlivosť zaniká

a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,

b) smrťou maloletého dieťaťa,

c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,

d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,

e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,

f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

19. Podľa § 47 ods. 2 ZoR súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

20. Podľa § 47 ods. 5 ZoR ak zanikne náhradná osobná starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

Právne posúdenie vecí:

21. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo, že pominuli dôvody, pre ktoré bola maloletá D. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti jej starej matky. Matka dieťaťa od augusta 2019, kedy sa vrátila z Rakúska, najprv za pomoci starej matky detí a od novembra 2019 sama zabezpečuje osobnú starostlivosť mal. D. a ďalším jej deťom. Za uvedené obdobie si dokázala vytvoriť stabilné bytové podmienky (matka s deťmi býva v podnájme v 3-izbovom byte) a našla si stabilnú prácu (pracuje ako čašníčka). Taktiež dôsledne zabezpečuje starostlivosť nielen o mal. D. ale aj o ďalšie svoje deti (D., E.), čoho dôkazom je vyjadrenie školy, D. chodí do školy čistá, upravená, má zakúpené všetky pomôcky do školy. Výhrady k starostlivosti matky o mal. dieťa aktuálne nemá výhrady ani navrhovateľ ani osoba, ktorej bola mal. D. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti.

22. Z uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že pominuli dôvody pre ktoré bola mal. D. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti svojej starej matky. Matka mal. D. odstránila dôvody, pre ktoré jej bola maloletá odňatá, preukázala, že je schopná zabezpečovať osobnú starostlivosť svojej dcére, preto súd návrhu v celom rozsahu vyhovel.

23. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. (§ 59 ods. 1 C.m.p.)

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolať dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1,2 C.m.p.)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63 C.m.p.)

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Navrhovateľ, matka dieťaťa, osoba, ktorej dieťa bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti sa po vyhlásení rozsudku vzdali odvolania, čo potvrdili svojim podpisom do zápisnice súdu.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, predajom hnuťelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.